

การฝึกอบรมอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้าน

เทศบาลตำบลยางเนิ้ง จังหวัดเชียงใหม่

แม่บ้านในตำบลยางเนิ้งไม่มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว แต่มีการรวมเป็นกลุ่มแม่บ้านอยู่บ้าง แต่ไม่ได้ทำกิจกรรมที่จะสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวเท่าที่ควร เนื่องจากกลุ่มแม่บ้านขาดความรู้ และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ

เทศบาลตำบลยางเนิ้งมีแนวนโยบายที่จะสนับสนุนโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับล่าง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาชีพ ช่างฝีมือ กลุ่มแม่บ้านที่มีการค้าขายหรือมีการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้เกิดการพัฒนาฝีมือ เพื่อแก้ไขปัญหาการหารายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพของประชาชน เทศบาลจึงได้มีนโยบายจัดอบรมอาชีพเสริมต่างๆ ให้แก่ประชาชน ได้มีความรู้ด้านการประกอบอาชีพต่างๆ เพื่อนำมาเสริมรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว และสามารถนำมาสร้างให้เกิดคุณค่าทางด้านการตลาดตามแนวคิด “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เป็นการสร้างจุดยืนทางความคิดที่จะพัฒนาท้องถิ่นและผลิตภัณฑ์ของตนเอง

ข้อมูลพื้นฐานปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: สารภี

จังหวัด: เชียงใหม่

ประชากร: 9,328 คน

พื้นที่: 10.04 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

เทศบาลจึงจัด “การฝึกอบรมอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้าน” ขึ้นในปี 2545 โดยได้ฝึกอาชีพด้านการแปรรูปเห็ด การทำเทียนหอม และการนวดแผนโบราณ และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้กลุ่มต่างๆ เพื่อกลุ่มต่างๆสามารถดำเนินการผลิตในรูปแบบกลุ่มต่อไปได้ และ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและรายได้เสริม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- ด้านการฝึกอบรมอาชีพ เทศบาลได้จัดการอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - ฝึกอาชีพการแปรรูปเห็ด อบรม 1 วัน ในวันที่ 17 กันยายน 2545 ณ สำนักงานเทศบาลตำบลยางเนิ้ง โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 50 คน โดยฝึกปฏิบัติกรรมวิธีการแปรรูปในหลายรูปแบบ และการบรรจุภัณฑ์เห็ด โดยแนะนำเทคนิควิธีการบรรจุภัณฑ์ให้น้ำเชื้อ โดยวิทยากรจากวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่
 - ฝึกอาชีพการทำเทียนหอม อบรม 2 วัน ในวันที่ 18-19 กันยายน 2545 ณ เทศบาล โดยมีผู้เข้ารับการอบรม 30 คน สอนการทำเทียนในรูปแบบต่างๆ เช่น การปั้นเป็นรูปดอกไม้ แล้วนำมาจัดเป็นช่อ โดยวิทยากรจากศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
 - ฝึกการนวดแผนโบราณ อบรม 5 วัน ในวันที่ 23-27 กันยายน 2545 ณ สถานีอนามัยตำบลยางเนิ้ง มีผู้เข้ารับการอบรม 21 คน สอนการนวดแผนโบราณ นวดตัว นวดฝ่าเท้า โดยมีวิทยากรจากวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่
 - ฝึกอบรมอาชีพการนวดแผนโบราณ อบรม 9 วัน ในวันที่ 4-14 กุมภาพันธ์ 2546 ณ สถานีอนามัยตำบลยางเนิ้ง มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 40 คน โดยมีการบรรยายพร้อมฝึกปฏิบัติวิธีการนวดฝ่าเท้า นวดประคบ โดยมีวิทยากรจากวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่ และการสอนนวดตัวโดยวิทยากรท้องถิ่น

- ฝึกอบรมอาชีพทำขนมไทย จำนวน 10 ชนิด อบรม 5 วัน ในวันที่ 22-28 เมษายน 2546 ณ วิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้ารับการอบรม 30 คน
- 2. จัดทำโครงการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนกิจกรรมในการส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้าน เพื่อต่อยอดให้กับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม สนับสนุนกลุ่มแม่บ้านในเขตเทศบาลจำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสมุนไพร กลุ่มนวดแผนโบราณ กลุ่มผลิตกระดาษสา โดยให้กลุ่มละ 10,000 บาท และสนับสนุนเงินทุนให้แก่กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 70,000 บาท
- 3. จัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้แก่ กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มสมุนไพร กลุ่มนวดแผนไทย และกลุ่มกระดาษสา โดยแต่ละกลุ่มมีสมาชิกประมาณ 30-40 คน และมีผู้ที่เข้าร่วมทำการผลิตกลุ่มละประมาณ 20-30 คน

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. งบประมาณของเทศบาลตำบลยางน่อง ในปี 2545 จำนวน 30,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
 - ฝึกอบรมการแปรรูปเห็ด เป็นเงิน 9,800 บาท
 - ค่าวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการฝึกอบรม จำนวน 5,000 บาท
 - ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 1,500 บาท
 - ค่าอาหารกลางวัน 3,300 บาท
 - ฝึกอบรมการทำเทียนหอม เป็นเงิน 9,700 บาท
 - ค่าวัสดุ อุปกรณ์ จำนวน 2,500 บาท
 - ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 3,000 บาท
 - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 4,200 บาท
 - ฝึกอบรมการนวดแผนโบราณ เป็นเงิน 9,950 บาท
 - ค่าวัสดุจัดทำคู่มือการนวดแผนโบราณ 30 เล่ม จำนวน 1,200 บาท
 - ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 5,000 บาท
 - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 3,750 บาท
 - ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่ เป็นเงิน 550 บาท
2. งบประมาณของเทศบาล ในปี 2545 จำนวน 30,000 บาท เพื่อสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้แก่กลุ่ม
3. งบประมาณของเทศบาล ในปี 2546 จำนวน 70,000 บาท เพื่อเป็นงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้กับกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า
4. งบประมาณของเทศบาล ในปี 2546 จำนวน 10,000 บาท เพื่อจัดทำโครงการฝึกอบรมการนวดแผนโบราณ มีรายการค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
 - ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน 6,200 บาท
 - ค่าวัสดุ อุปกรณ์สำหรับนวดแผนโบราณ เป็นเงิน 2,000 บาท
 - ค่าอาหารสำหรับวิทยากร เป็นเงิน 1,350 บาท
 - ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่ เป็นเงิน 350 บาท
 - ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 100 บาท
5. งบประมาณของเทศบาล ในปี 2546 จำนวน 20,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการฝึกอบรมอาชีพการทำขนมไทย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
 - ค่าวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการฝึกอบรม เป็นเงิน 13,600 บาท
 - ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน 6,000 บาท
 - ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่ เป็นเงิน 400 บาท

อุปกรณ์/เครื่องมือ

1. คู่มือการวางแผนโบราณ จำนวน 30 เล่ม
2. อุปกรณ์สำหรับทำเทียนหอม เช่น เทียน และกลืนต่างๆ จำนวน 30 ชุด
3. สมุนไพรใช้สำหรับวางแผนโบราณ เช่น น้ำมันนวด และสมุนไพรสำหรับประคบ จำนวน 61 ชุด

บุคลากร

1. วิทยากร ทำหน้าที่ในการฝึกอบรม จำนวน 1 ครั้ง/ การฝึกอบรม 1 ครั้ง ทำงาน 3-5 วัน/ การฝึกอบรม 1 ครั้ง
2. เจ้าหน้าที่ของเทศบาล ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับวิทยากรและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการ 1 คน ทำงานวันและเวลาราชการ

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ในช่วงกลางปี 2545	- เทศบาลมีแนวคิดที่จะจัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้านและประชาชนทั่วไปในตำบลยางเือง จึงได้เขียนโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติงบประมาณต่อสภาเทศบาล - ประชุมสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาโครงการ และสภาให้ความเห็นชอบและอนุมัติงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงาน	คณะผู้บริหารเทศบาล
กันยายน 2545 (3-16)	- จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารและสิ่งพิมพ์สำหรับการใช้ในการฝึกอบรมอาชีพ	เจ้าหน้าที่ธุรการ
กันยายน 2545 (5-15)	- ประสานกับกลุ่มพัฒนาทักษะสตรีแม่บ้าน กลุ่มองค์การชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์การอบรมที่จะเกิดขึ้น - รับสมัครผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพตามกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น โดยรวบรวมใบสมัครส่งให้กับเทศบาลภายในวันที่ 13 กันยายน 2545	เจ้าหน้าที่ธุรการ
กันยายน 2545 (9-13)	- ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย รับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ - จัดเตรียมการเปิดฝึกอบรมอาชีพและประสานขอใช้สถานที่ในการจัดฝึกอบรมอาชีพ โดยขอใช้สถานที่ประชุม ณ สถานีอนามัยตำบลยางเือง พร้อมทั้งจัดเตรียมสถานที่สำหรับการใช้ในการฝึกอบรมอาชีพ	เจ้าหน้าที่ธุรการ
กันยายน 2545 (14-16)	- ประสานงานกับฝ่ายคลังจ้างเหมาจัดทำอาหารและเครื่องดื่ม - ประสานขอวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นวิทยากร โดยให้ค่าตอบแทนตามจำนวนเวลาตามที่ระบุไว้ด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนวิทยากรในการฝึกอบรม	เจ้าหน้าที่ธุรการ
กันยายน 2545 (17)	- ฝึกอบรมอาชีพการแปรรูปเห็ด ณ สำนักงานเทศบาลตำบลยางเือง โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 50 คน โดยวิทยากรจากวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่	เจ้าหน้าที่ธุรการ/ วิทยาลัยสารพัดช่าง เชียงใหม่
กันยายน 2545 (18-19)	- ฝึกอบรมอาชีพการทำเทียนหอม ณ เทศบาล โดยมีผู้เข้ารับการอบรม 30 คน โดยวิทยากรจากศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือ	เจ้าหน้าที่ธุรการ/ ศูนย์ส่งเสริม อุตสาหกรรม ภาคเหนือ
กันยายน 2545	- ฝึกอบรมการวางแผนโบราณ ณ สถานีอนามัยตำบลยางเือง มีผู้เข้ารับการอบรม 21 คน โดยมีวิทยากรจากวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่	เจ้าหน้าที่ธุรการ/ วิทยาลัยสารพัดช่าง เชียงใหม่

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
กุมภาพันธ์ 2546 (4-14)	- ฝึกอบรมการวาดแผนโบราณ ณ สถานีอนามัยตำบลยางหนึ่ง มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 40 คน โดยมีวิทยากรจากวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่ และ การสอนวาดตัวโดยวิทยากรท้องถิ่น	เจ้าหน้าที่ธุรการ/ วิทยาลัยสารพัดช่าง เชียงใหม่
เมษายน 2546 (22-28)	- ฝึกอบรมอาชีพทำขนมไทย จำนวน 10 ชนิด อบรม 5 วัน ณ วิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้ารับการอบรม 30 คน	เจ้าหน้าที่ธุรการ/ วิทยาลัยสารพัดช่าง เชียงใหม่
พฤษภาคม 2546	- สนับสนุนงบประมาณให้แก่กลุ่มต่างๆ โดยให้กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าจำนวน 70,000 บาท และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับกลุ่มสมุนไพร กลุ่มนวดแผนไทย และ กลุ่มกระดาษสา กลุ่มละ 10,000 บาท	คณบดีผู้บริหาร/ เจ้าหน้าที่ธุรการ

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

วิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดเชียงใหม่

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

-- บทบาทความร่วมมือ --

เข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่กลุ่มอาชีพและประชาชนในเรื่องการแปรรูปเห็ด การนวดแผนโบราณ และการทำขนมไทย

ให้การสนับสนุนวิทยากรในการให้ความรู้แก่ประชาชน และกลุ่มอาชีพในเรื่องการทำเทียนหอม

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. แม่บ้านในตำบลยางหนึ่งไม่มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว แต่มีการรวมเป็นกลุ่มแม่บ้านอยู่บ้าง แต่ไม่ได้ทำกิจกรรมที่จะสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวเท่าที่ควร เนื่องจากกลุ่มแม่บ้านขาดความรู้ และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ ดังนั้น เทศบาลจึงมีนโยบายที่จะสนับสนุนโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับล่าง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาชีพ ช่างฝีมือ กลุ่มแม่บ้านที่มีการค้าขายหรือมีการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้เกิดการพัฒนาฝีมือ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนรายได้ของประชาชน

หลังการดำเนินการ

1. กลุ่มแม่บ้านได้รวมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มสมุนไพร กลุ่มนวดแผนไทย และกลุ่มกระดาษสา เป็นต้น ซึ่งแต่ละกลุ่มมีสมาชิกกลุ่มละประมาณ 30-40 คน และกลุ่มเริ่มเติบโตและมีความเข้มแข็งมากขึ้น เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลทั้งทางด้านความรู้ในการผลิต และด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิต
2. กลุ่มต่างๆ ได้ทำการผลิตสินค้าของกลุ่มเพื่อจำหน่ายในตลาดภายในชุมชน เช่น กลุ่มสมุนไพร ได้ทำการผลิตพิมเสน ยาหม่องน้ำ จำหน่ายในงานฉาบป่นกิจศพ ทำให้มียอดขายราย เดือนละประมาณ 1,000-2,000 บาท เป็นต้น
3. เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างเทศบาลและประชาชน

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. การฝึกอบรมในปีแรกยังไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากกลุ่มแม่บ้านและประชาชนไม่ได้มีการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ และไม่มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพใดๆ เนื่องจากขาดงบประมาณ และขาดวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต	1. การฝึกอบรมในปีต่อมา เทศบาลได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการผลิตให้กลุ่มเพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินกิจกรรมได้
2. กลุ่มยังขาดความรู้ในด้านการทำการตลาด และขาดความรู้ในเรื่องการบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามและเป็นที่ยึดดูดใจ ทำให้ตลาดของกลุ่มยังจำกัดอยู่แค่ในชุมชน	2. เขียนโครงการวางแผนธุรกิจชุมชน ในปี 2548 โดยมีแนวทางให้ความรู้แก่กลุ่มในเรื่องการทำการบรรจุภัณฑ์ การบูรณาการความรู้ในด้านต่างๆ และด้านคอมพิวเตอร์

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

บทบาทของกลุ่มอาชีพในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการของเทศบาล และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างกลุ่มต่างๆ กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดนี้มีส่วนทำให้โครงการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นางรองจันทร์ วงศ์จิต
ตำแหน่ง : ปลัดเทศบาล
หน่วยงาน : เทศบาลตำบลยางน่อง
ที่อยู่ : 49/1 หมู่ที่ 2 ตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ 50140
โทรศัพท์ : (053) 321-420, (053) 321-951

ชื่อ-นามสกุล : นางนุทอง เนตรสว่าง
ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานธุรการ สังกัดงบประมาณด้านงบประมาณ
หน่วยงาน : เทศบาลตำบลยางน่อง
ที่อยู่ : 49/1 หมู่ที่ 2 ตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ 50140
โทรศัพท์ : (053) 321-420, (053) 321-951 ต่อ 107, (09) 758-7676

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2546

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลตำบล
สถานที่ตั้ง	49/1 หมู่ที่ 2 ตำบลยางเน็ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ 50140
ขนาดพื้นที่ งบประมาณรายจ่าย	10.04 ตารางกิโลเมตร 23,322,782.34 บาท (ปีงบประมาณ 2546) 14.85% เงินเดือนและค่าจ้างประจำ 3.98% ค่าจ้างชั่วคราว 4.04% หมวดรายจ่ายงบกลาง 5.91% หมวดค่าตอบแทน 14.35% หมวดค่าใช้สอย 6.92% หมวดค่าวัสดุ 0.97% หมวดค่าสาธารณูปโภค 5.26% หมวดค่าอุดหนุน 0.57% หมวดค่าครุภัณฑ์ 36.04% หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง 7.11% หมวดรายจ่ายอื่น
จำนวนประชากร	9,328 คน
จำนวนครัวเรือน	3,430 ครัวเรือน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลยางเน็ง ตั้งอยู่ห่างจากจังหวัดเชียงใหม่ไปทางทิศ ตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นเขตรอยต่อระหว่างจังหวัด เชียงใหม่และจังหวัดลำพูน มีสภาพพื้นที่เป็นกึ่งเมืองกึ่ง ชนบท แต่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำนา และทำสวนลำไย ประชากรนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 90 ศาสนาคริสต์ร้อยละ 8 และนับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 2